

Izvor: HUSR

Konferencije i skupovi

Prikaz

XI. Konferencija socijalnih radnika "Socijalni rad na prekretnici: identitet, moć i promjena"

Ana Opačić

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Studijski centar socijalnog rada,
Nazorova 51, 10 000 Zagreb
ana.opacic@pravo.hr

Od 16. do 18. 5. 2022. u Toplicama Sveti Martin održana je tradicionalna XI. Konferencija socijalnih radnika pod nazivom "Socijalni rad na prekretnici: identitet, moć i promjena". Riječ je o najvećoj godišnjoj konferenciji socijalnih radnika koju je organizirala Hrvatska udružica socijalnih radnika, a koja se neprekidno održavala sve do 2020. godine. U 2020. i 2021. godini profesionalna zajednica socijalnih radnika nije imala priliku okupljati se kao što je to bilo ranijih godina, no te su dvije godine za socijalni rad kao profesiju bile izrazito krizne.

Osim globalne koronakrizе te sada aktualnih ratnih događanja u Europi i izjegličke krize, socijalni rad kao profesija koja brine o najranjivijim dijelovima društva, nosila je teret nacionalnih kriza izazvanih potresom i ekonomskim teškoćama. No, ove godine bile su krizne i za socijalni rad kao profesiju. U 2019., 2020. i 2021. godini dogodio se niz tragičnih događaja u sustavu socijalne skrbi te je profesija socijalnog rada gotovo na dnevnoj bazi bila pod povećalom javnosti, donositelja odluka, a nerijetko su socijalni radnici i radnice bili izloženi govoru mržnje u javnom i virtualnom prostoru. Pod pritiskom javnosti, resorno ministarstvo za poslove socijalne skrbi pripremilo je i kroz zakone provelo instant reformski paket s reformskim smjernicama koje nisu prethodno bile pripremene. Dapače, novi smjer razvoja sustava socijalne skrbi prema visokoj centralizaciji njegove ključne ustanove centara za socijalnu skrb i obiteljskih centara konceptualni je zaokret od svega onoga kako se ranije promišljalo o sustavu. Profesionalna i akademska zajednica putem svojih predstavničkih organizacija pokazala je duboko neslaganje s reformskim prijedlozima, no unatoč tomu najavljenе promjene zaživjele su u novom Zakonu o socijalnoj skrbi, donesenom u veljači 2022. godine. Tema konferencije "Socijalni rad na prekretnici: identitet, moć i promjena" otvorena je u atmosferi rastućih napetosti, nezadovoljstva i iscrpljenosti socijalnih radnika da u uvjetima nedostatnih resursa odgovore na sve veće i kompleksnije zahtjeve, uz povećanje administrativnog i nestručnog rada.

U okviru ove konferencije socijalni rad doveden je u fokus kako bi se kritički preispitale tri dimenzije: identitet, moć i promjena. Riječ je o tri ključna koncepta kritičke poststrukturalne teorije kako bi se opisale i dekonstruirale društvene napetosti, a potom kroz participaciju i osnaživanje izgradio novi narativ za budućnost. Sudionici konferencije bili su pozvani promišljati o vanjskim izvorima moći koji se često atribuiraju nekim vanjskim dionicima, ali još više od toga propitivati unutarnje napetosti i kontradikcije svoje profesije te kako promišljaju ova tri koncepta.

Konferencija je kronološki pratila podteme na način da se prvi dan govorilo o identitetskim pitanjima, potom o pitanjima moći i nemoći u socijalnom radu i oko njega, a na kraju o perspektivama koje mogu dati okvir promjene (društvene promjene i promjene profesije). U sklopu konferencije smjenjivali su se različiti formati sudjelovanja, od plenarnih izlaganja, okruglog stola, moderiranih panel-rasprava do tematskih simpozija, sekcija te radionica. Ovi formati omogućili su aktivno sudjelovanje za više od 350 sudionika koji su na konferenciji sudjelovali fizički ili putem digitalnih platformi.

U okviru identitetskih pitanja, kroz plenarno izlaganje socijalne radnice Renate Sever, prikazana je retrospektiva uloge i obilježja socijalnog radnika u promjenjivim okolnostima u posljednjih 30 godina. Provedena je plenarna rasprava o tome što sadašnje reformske promjene znače za profesiju te okrugli stol o tome što znači biti profesija pod nadzorom kao što je to slučaj sa socijalnim radom.

Izvor: HUSR

Izvor: HUSR

Neki od ključnih zaključaka konferencije bili su:

- Identitet profesije ne može se svesti na sistematizaciju, normativne procedure i birokratski habitus.
- Stručnjaci podržavaju sustav koji će omogućiti stvaranje moći s korisnicima, umjesto moći nad korisnicima.
- Umjesto parcijalnim ili ishitrenim reformama, socijalni rad je profesija koja zagovara istinske i smislene promjene koje će omogućiti stvaranje sustava koji štiti dobrobit korisnika i pridonosi pravednjem društva.

Zaključeno je i da će iduća, XII. konferencija temeljiti sagledati transformativan potencijal socijalnog rada kao profesije koji postoji u nejzinu misiji i smislu, savezu znanosti i prakse, inovativnoj praksi i etici profesije, a kako bi se učinio odmak od reaktivne pozicije prema postojećim okolnostima.

Drugi dan konferencije bio je posvećen temi moći te je kroz plenarno izlaganje izv. prof. dr. sc. Vanje Branica upućeno na izvore dualnosti i kontradikcija u socijalnom radu te što današnje društvo rizika i promišljanja rizika znači za socijalni rad koji se treba nositi s neizvjesnostima kako na individualnoj, tako i na kolektivnoj razini. Posebno je jedan tematski simpozij posvećen socijalnom radu s obiteljima u riziku s obzirom na to da su u toj domeni uočene sve kontradikcije moći i nemoći u socijalnom radu. Kroz niz radionica i sekcija, socijalni radnici dijelili su svoje perspektive iz prakse tijekom rada u uvjetima kriza. Posljednji dan konferencije otvorio je temu promjena, kako se može ostvarivati moć za promjenu i koji je transformativan potencijal profesije socijalnog rada. Plenarno izlaganje socijalne radnice Anite Džombić uputilo je na subverzivne oblike djelovanja socijalnih radnika te što ono znači za rad na ostvarenju širih društvenih promjena. Pored toga, održan je tematski simpozij na temu otpornosti socijalnog rada te niz izlaganja i radionica koje upućuju na transformaciju socijalnog rada.

Izvor: HUSR